

Pavol Prokopovič
minister dopravy, pôšt a telekomunikácií
Slovenskej republiky

Bratislava, 16. november 2004
Číslo: 2186/M/2004

Vážený pán Svätopluk Šablatúra,

vysoko si vážim Váš veľký záujem, ktorý venujete otázkam spojených s činnosťou Slovenskej pošty, a.s. Skôr, ako budem reagovať na jednotlivé body Vášho otvoreného listu, musím uviesť niekoľko skutočností, ktoré vnesú určité objasnenie do problematiky, na ktorú poukazujete.

Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR vždy konalo a koná tak, aby vytvorilo legislatívny rámec pre pôsobenie poskytovateľov poštových služieb na trhu, v nadväznosti na všetky medzinárodné dohody a zmluvy, ako aj Smernicu Európskeho parlamentu a Rady 97/67/ES z 15. decembra 1997 o spoločných pravidlách pre rozvoj vnútorného trhu poštových služieb Spoločenstva a zvyšovaní kvality služieb.

Vydávaniu poštových známok bola venovaná osobitná starostlivosť a dôraz bol kladený v prvom rade na kvalitu, tak z hľadiska umeleckého spracovania, ako aj z hľadiska hodnôt tém a námetov, ktoré boli na poštových známkach riešené. Emisné plány zostavované pre jednotlivé roky vždy reagovali na významné výročia a udalosti, ktoré sa viazali na príslušný ročník.

Ďalšia pôsobnosť, najmä vo veci realizácie poštových známok bola ponechaná poskytovateľovi univerzálnej služby, teda Slovenskej pošte, a.s., ktorá hradí náklady spojené s vydávaním poštových známok.

Najvyšším kontrolným orgánom spoločnosti, ktorý dohliada na výkon pôsobnosti predstavenstva a uskutočňovanie podnikateľskej činnosti spoločnosti je Dozorná rada. Rozhodnutia o nakladaní so štátnym majetkom boli preverované Najvyšším kontrolným úradom SR.

Odpovede k jednotlivým podnetom zasielam v prílohe.

S pozdravom

Pavol Prokopovič, v.r.

Vážený pán
JUDr. Svätopluk Šablatúra
P. O. Box 159
814 99 Bratislava 1

Odpovede na jednotlivé podnety:

Odpovede sú usporiadané podľa jednotlivých bodov otvoreného listu:

1. Slovenská pošta, š.p. predložila Ministerstvu dopravy, pôšt a telekomunikácií SR (ďalej MDPT) návrh zmeny PSČ dňa 20. 4. 2004. Nevyhnutnosť zmeny PSČ zdôvodnila snahou o zabezpečenie a zvýšenie kvality spracovania a doručovania zásielok. Používané PSČ umožňujú iba 30 tisíc kombinácií a nový systém umožňuje až 70 tisíc kombinácií na pridelenie používateľom. Zmena PSČ umožní:
  - triediť zásielky až na doručovacie rajóny a jednotlivé poštové priechy (P.O.Boxy),
  - kvalitnejšie a rýchlejšie spracovať vyššie objemy listových zásielok.

Vzhľadom na závažnosť rozhodnutia o zmene PSČ odbor pošty MDPT zvolal rokovanie so Slovenskou poštou, š.p. (ďalej len SP, š.p.) na deň 13. mája 2004, kde bolo dohodnuté, že SP, š.p. vypracuje analýzu dopadu na používateľov poštových služieb, spracuje analýzu dopadu na štátny rozpočet, navrhne harmonogram postupu a organizačné zabezpečenie zavedenia PSČ, prehodnotí prijatý termín zavedenia 01. 04. 2005 a pripraví program pre pracovné stretnutie zástupcov ústredných orgánov štátnej správy. Pracovné stretnutie sa uskutočnilo dňa 19. júla 2004.

Uvedené kroky prispeli k zmene termínu zavedenia nových PSČ, a to od 01. 06. 2006. Dostatočný predstih informovania používateľov poštových služieb, ústredných orgánov štátnej správy a organizácií s veľkým podajom zásielok prispeje k zníženiu vyvolaných nákladov. Včasná informovanosť zamedzí výrobe veľkých objemov tlačív, hlavičkových papierov a pod., tak aby boli spotrebované do stanoveného termínu zavedenia. Rastúci podiel spracovania korešpondencie prostredníctvom výpočtovej techniky orgánmi štátnej správy a hromadnými podávateľmi zásielok, kde zmena údajov o PSČ je v rovine zapísania nového čísla, predpokladané náklady znižuje.

Pre znížovanie vyvolaných nákladov Slovenská pošta, a.s. uvádza, že bude bezplatne poskytovať databázy nových PSČ a spolupracovať pri ich konvertovaní.

Triediace linky CRS 1000 sú vyrobené firmou Siemens. Budú inštalované v hlavných spracovateľských centrách: v Bratislave, Zvolene a Žiline. Slovenská pošta, a.s. ich zakúpila od firmy Siemens Slovensko, s.r.o.

2. Otázka transformácie SP, š.p., vyplynula z uznesenia vlády č. 352/1999 zo dňa 6. 5. 1999 k návrhu poštovej politiky, ktoré uložilo pripraviť podmienky na transformáciu prevádzkovateľa poštových služieb, Slovenskej pošty, š.p., na akciovú spoločnosť so 100 % majetkovým podielom štátu. Na základe odporúčania, ktoré vyplynulo z právnej analýzy, založenie akciovej spoločnosti so 100 % majetkovou účasťou štátu z majetku štátneho podniku Slovenská pošta bolo možné po novelizácii § 10 ods. 3 písm. d) zákona o veľkej privatizácii a vydaním osobitného zákona o transformácii štátneho podniku Slovenská pošta. Cieľom osobitného zákona o transformácii SP, š.p. bolo vytvoriť rovnaké podmienky fungovania obchodnej spoločnosti so 100 % majetkovým podielom štátu na trhu s ostatnými súkromnoprávnymi obchodnými spoločnosťami, založenými a fungujúcimi podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka. Transformáciou sa Slovenská pošta, a.s., priraduje k 15 členským štátom EÚ, kde je transformácia ukončená. V ostatných novoprijatých štátoch EÚ sa proces transformácie pripravuje, medzi nimi aj v Českej republike.

3. Kalkulácie nákladov jednotlivých produktov SP, š.p. sa realizujú podľa auditovaného nákladového modelu, ktorý splňa všetky požiadavky zákona č. 507/2001 Z.z. o poštových službách, v znení neskorších predpisov a zákona č. 18/1996 Z.z., v znení neskorších predpisov. Do kalkulácií sa započítavajú len celkové ekonomicky oprávnené náklady, ktoré sa alokujú, štandardnou kalkulačnou metódou – ABC, na jednotlivé produkty a služby Slovenskej pošty. Rovnakým postupom sa rozpočítavajú náklady aj vo väčšine poštových správ štátov Európskej únie. Rast cien Slovenskej pošty pritom prevažne kopíruje len inflačný rast v Slovenskej republike. Sociálna úloha štátu spočíva v povinnosti zabezpečiť poskytovanie univerzálnej služby, čo vyplýva štátu z poštovej smernice 97/67/EC, ktorá bola transponovaná do zákona č. 507/2001 Z.z. o poštových službách v znení zákona č. 15/2004 Z.z.
4. Proces vydávania poštových známok je zabezpečený na základe článku 6 Svetového poštového dohovoru a nadväzujúcich právnych predpisov, najmä zákona č. 507/2001 o poštových službách v znení zákona č. 15/2004 Z.z. Pokiaľ ide o nové znenie Svetového poštového dohovoru, schválené na 23. Svetovom poštovom kongrese v Bukurešti v roku 2004, medzinárodná právna úprava nepriraduje výlučnosť vydávania poštových známok členskej krajine. Popri doterajšom rozsahu pôsobnosti však špecifikuje ďalšie podrobnosti vydávania poštových známok.
5. Slovenská pošta, a.s., má v súčasnosti s f. REMPO s.r.o. uzatvorenú zmluvu z roku 2002 – poštové lístky na obdobie troch rokov a zmluvu uzatvorenú v roku 2003 – tabelačný papier na dobu neurčitú. Tieto zmluvy, ako aj ďalšie zmluvy, uzatvorené v roku 2001 a 2002 s ukončeným plnením boli uzatvorené na základe metód a postupov, uplatnených pred uzatvorením zmluvy podľa zákona o verejnom obstarávaní. K vyhláseným súťažiam, alebo k ich vyhodnoteniu neboli vznesené námietky, zo strany záujemcov, alebo uchádzačov. Vybrané zmluvy, uzatvorené s f. REMPO s.r.o. boli tiež predmetom kontroly, vykonanej Najvyšším kontrolným úradom SR v auguste až októbri 2004 – bez zistených nedostatkov.
6. Propagačná kampaň Slovenskej pošty, a.s. je hradená zo zisku. SP, a.s. je nezávislá od štátneho rozpočtu, na svoju činnosť nedostáva žiadne dotácie, tzn. že v plnej výške hradí svoje náklady zo svojho zisku. Slovenská pošta je subjektom, ktorý pôsobí v konkurenčnom prostredí a práve preto sa musí správať komerčne a budovať si svoj imidž, aj vzhľadom na skorú úplnú liberalizáciu trhu.
7. SP, a.s., na základe zmluvy vykonáva pre TIPOS, a.s., dohodnuté činnosti spojené s prevádzkovaním lotérií. V zmysle § 47 ods. 2 uvedeného zákona je prevádzkovateľ, ktorému sa lotéria alebo iná hra povolila povinný umožniť orgánu štátneho dozoru vstup do prevádzkových miestností, predložiť účtovné doklady, účtovné uzávierky a iné písomnosti, podať informácie o hospodárskych operáciách. SP, š.p., ako sprostredkovateľ požiadala listom TIPOS, a.s., o stanovisko o rozsahu poskytovania informácií a prípadných úkonov na poštách štátnemu dozoru. Dňa 6. 6. 2001 listom č. j. 1134/2001 TIPOS, a.s., oznámil, že „zberne – pošty nemôžu predložiť orgánu štátneho dozoru príslušného okresného daňového úradu v zákone citované účtovné doklady, účtovné uzávierky a iné písomnosti, podať informácie o hospodárskych operáciách a obchodných prípadoch“, pretože uvedené doklady sú pre poverený orgán štátneho dozoru kedykoľvek pre výkon štátneho dozoru prístupné v sídle prevádzkovateľa – TIPOS, a.s., Bratislava. Uvedený spor je v riešení Najvyššieho kontrolného úradu SR.
8. Podľa stanoviska Slovenskej pošty, a.s., dotlač poštovej známky emisie Prezident R. Schuster, ktorá bola tlačená rotačnou ocel'otlačou s jednou farbou, nemôže byť porovnávaná s cenou za štvorfarebnú tlač technikou (ofset). Ocel'otlač nie je zahrnutá do cenovej kalkulácie v zmluve s výhradným zástupcom firmy Walsall Security

Printers (WSP) na Slovensku. Zmluvná cena od firmy Walsall Security Printers (WSP) za štvorfarebnú tlač s jedným ochranným prvkom – mikropísmom, je nižšia o 1,30 Sk ako od Poštovej tlačiarne cenín Praha. Porovnanie je pre rozmer známky 19x23 mm za jednu známku.

9. SP, š.p. zverejnila v roku 2003 predbežné oznámenie a vyhlásenie užšej súťaže pre neobmedzený počet záujemcov prostredníctvom Vestníka verejného obstarávania, ktorý vydáva Úrad pre verejné obstarávanie. Vyhlásená súťaž nebola zameraná na tlač, ale na dodávku poštových známok. Vzhľadom na skutočnosť, že sa do súťaže prihlásil iba jeden uchádzač, ktorý splnil podmienky súťaže, bola Slovenská pošta povinná s víťazom súťaže uzavrieť zmluvu. Keďže zmluva bola uzatváraná na dobu neurčitú vo Vestníku verejného obstarávania Slovenská pošta zverejnila v súlade s metodikou uvedenou v zákone predpokladaný objem plnenia na dobu 48 mesiacov na základe údajov známych v čase uzatvárania zmluvy. V zmluvnom vzťahu nie je jednoznačné a konkrétne zameranie na adresnú tlačiareň a Slovenská pošta s dodávateľom zadanie pre tlač na konkrétne podmienky (tlač na základe ručných rytín, predlohy so strojovou rytinou a hĺbkotlačou, tlač ofsetom atď.) vždy konzultuje a upresňuje podmienky technológie tlače známok z hľadiska techniky tlače, bezpečnostných prvkov, podmienok dodávok a ďalšie.
10. Tlačiareň firmy Walsall Security Printers má k dispozícii najnovšie tlačiarenské technológie a softvérové vybavenie. Je certifikovaná na bezpečnú tlač ISO 9002. Priznaný certifikát zabezpečuje všetky úkony spojené s kontrolou, archiváciou a skartovaním podkladov.

Slovenská pošta, a.s., má zmluvné ustanovenie, podľa ktorého únik akéhokoľvek množstva slovenských poštových známok pred dňom ich plánovaných emisií, únik chybné vytlačených, nedotlačených, chybné perforovaných, alebo inak poškodených slovenských poštových známok, je obojstranne klasifikovaný ako ujma s poškodením dobrého mena Slovenskej pošty s právom na uplatnenie finančnej náhrady. SP, a.s., má zmluvné právo na vrátenie tlačových predlôh a podkladov, ako aj tlačových cylindrov a fólií.
11. Svetová poštová únia konštatuje upúšťanie poštových správ v ich emisných politikách od rôznych zákazov, napríklad od zverejňovania žijúcich osôb na známkach (Príručka na rozvoj filatelie, šiesta kapitola), ale priamo vyzýva na oživenie námetov známok žijúcimi osobnosťami (Seminár SPÚ, Temešvár 2003). Z vydání známok iných poštových správ možno konštatovať, že žijúce osobnosti na známkach už nie sú žiadnou výnimkou. Napriek tomuto ústupu od doposiaľ tabuizovaných tém Vás môžeme uistiť, že pre vydávanie poštových známok aj naďalej platí prísne dodržiavanie etického kódexu.
12. Poštový vestník SP, a.s. je určený pre služobné účely zamestnancov SP, a.s., sú v ňom uverejňované interné technologické postupy, predpisy, pokyny a oznámenia určené výhradne pre zamestancov SP, a.s. Sprístupnenie dôverných informácií širokej verejnosti by mohlo viesť k ohrozeniu majetku a zverených hodnôt SP, a.s.
13. Sídlo akciovej spoločnosti určuje zákon. V § 3 zákona č. 349/2004 o transformácii SP, š.p. stanovuje, že sídlo Slovenskej pošty, a.s. je Banská Bystrica.
14. Slovenská pošta pristúpila k reklasifikácii zásielok od 1. 1. 2002. Hlavným dôvodom tohto kroku bolo predovšetkým sprehľadniť produktové portfólio, zjednodušiť sadzbovanie zásielok a najmä priblížiť sa k štandardom produktov poskytovaných vyspelými poštovými správami. Zmena smerovala predovšetkým k nahradeniu klasifikačného členenia produktov podľa obsahu (lístky, listy, balíky) na členenie podľa rýchlosti (prioritné, neprioritné). V súčasnosti si zákazník vyberá už hotový produkt, v ktorého základnej sadzbe je zohľadnený aj príplatok za zrýchlenú lehotu

dopravy, to znamená list, resp. balík 1. triedy (prioritný), resp. bez príplatku ak ide o list alebo balík 2. triedy (neprioritný). Pri tejto zmene zohrávala jednu z najdôležitejších kritérií aj otázka kvality.

Porovnávať poštu a jej fungovanie v súčasnosti s dávnou minulosťou nemožno bez serióznej analýzy. Jedným z kritérií sú aj značné rozdiely v objemoch zásielok prepravovaných poštou, ako aj v spôsobe využívania rôznych technológií. Slovenská pošta len v roku 2003 prepravila 337 649 491 listov 2. triedy a 5 605 038 listov 1. triedy. Pri takýchto objemoch zásielok musí pošta neustále pracovať na skvalitňovaní a zjednodušovaní technológie spracovania zásielok, tak aby sa všetky procesy a zmeny premietli v konečnom dôsledku do kvality poskytovaných služieb. Včasnosť je pri tom jedným z dôležitých atribútov posudzovania kvality poštových služieb sledovaných v Európskej únii. SP, a.s. pristúpila k rovnakému portfóliu produktov ako je zavedené v mnohých krajinách EÚ.

15. V § 11 ods. 1, písm. c) zákona č. 507/2001 Z.z. o poštových službách v znení zákona č. 15/2004 Z.z. je uvedené, že ministerstvo schvaľuje emisný plán poštových známok a ich námetové a výtvarné riešenie, ako aj začiatok a koniec platnosti poštových známok a celín.
16. Pre skvalitnenie celého procesu spojeného s vydávaním poštových známok iniciovalo ministerstvo spoločné rokovanie námetovej a realizačnej komisie. Verím, že stretnutie oboch komisií prispeje k zvýšeniu kvality ako z hľadiska umeleckého, tak aj z hľadiska hodnôt tém a námetov, ktoré budú v emisných plánoch schválené.